Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de leden van de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000431872
Uw brief van 24 maart 2023
Bijlagen 1

11 MEI 2023

Onderwerp
Reactie college op vragen met betrekking tot ingekomen brief B 23019 fractie OGP op grond van RVO artikel 42

Datum
9 mei 2023

Geachte leden van de raad,

Op 24 maart 2023 heeft fractie OGP voorafgaand de gemeenteraadsvergadering van 28 maart 2023, technische vragen gesteld over dementiezorg- en ondersteuning in de gemeente Midden-Delfland. De aanleiding hiervoor was de ingekomen Focusbrief van Alzheimer Nederland aan gemeenteraadsleden. Deze technische vragen zijn omgezet naar RVO artikel 42. In deze brief leest u de antwoorden op de gestelde vragen.

INBRENG FRACTIE OGP
Vanuit de fractie OGP is een aantal vragen betreffende agendapunt 2B, brieven van derden, brief 23019.

Wetende dat de zorg voor de groeiende groep mensen met dementie één van de grootste uitdagingen van de toekomst is en het aantal 50+ers in Midden-Delfland significant hoger is ten opzichte van de leeftijdsopbouw van heel Nederland, is het noodzakelijk dat dementiezorg en -ondersteuning verbetert. Alzheimer Nederland geeft aan dat de gemeenten aan zet zijn in 2023 en geeft vijf focuspunten voor gemeenten om te zorgen dat deze zorg en ondersteuning kan verbeteren.

Deze vijf focuspunten zijn:
1. Bouw passende woningen voor mensen met dementie;
2. Investeer in ontmoetingsplekken met activiteiten;
3. Maak alle wijken dementievriendelijk;
4. Ondersteun mantelzorgers in de zorg voor hun naaste met dementie;
5. Neem je verantwoordelijkheid in het regionaal dementienetwerk.

VRAGEN
A De fractie OGP wil graag van het college horen welke concrete stappen en activiteiten er per focuspunt genomen zijn/worden om dementiezorg in Midden-Delfland zo goed mogelijk te laten zijn/worden.

B Het is mogelijk om inzichtelijk te krijgen hoe dementievriendelijk de gemeente Midden-Delfland is door het samen met Alzheimer Nederland invullen van de dementiescan. Ook hierover heeft de fractie OGP een aantal vragen:
1. Heeft de gemeente MD de dementiescan ingevuld?
2. Zo ja, wat waren hiervan de uitkomsten en kunnen deze gedeeld worden met de gemeenteraad?
3. Zo nee, waarom is deze scan nog niet is ingevuld en is de gemeente van plan deze scan te gebruiken om te zien hoe dementievriendelijk wij als gemeente zijn?

C In 2018 heeft de gemeente Midden-Delfland samen met Delft, Rijswijk en Westland het predicaat gekregen dat we een dementievriendelijke regio zijn. Graag horen wij van de wethouder welke initiatieven er sindsdien genomen zijn om de gemeente nog dementievriendelijker te maken.

FSC MIX Van verantwoorde herkomst FSC® C001697

Beantwoording vraag A vijf focuspunten

1.Bouw passende woningen voor mensen met dementie

Het beleidsuitgangspunt is dat iedereen langer thuis kan blijven wonen al dan niet met formele en/of informele zorg en ondersteuning. Mede door de (dubbele)vergrijzing en het toenemen van zorgvragen, bijvoorbeeld door vergevorderde dementie, kan het langer zelfstandig thuis blijven wonen niet altijd veilig en verantwoord meer zijn. In Midden-Delfland hebben we om die redenen een aantal woonzorgcomplexen voor (kwetsbare) ouderen. Denk aan Akkerleven in Schipluiden, Singelhof in Maasland en de Kickerthoek in Den Hoorn. Akkerleven is een woonzorgcentrum voor somatische verzorgingshuiszorg, verpleeghuiszorg en psychogeriatrische zorg. In wooncomplex Singelhof zijn twee kleinschalige woongroepen voor in totaal 12 bewoners gehuisvest voor ouderen met psychogeriatrische problematiek, zogeheten 'Kleinschalig Wonen'. De Kickerthoek is een wooncomplex voor ouderen met en zonder zorgvraag. Ouderen kunnen hier terecht als zelfstandig thuis wonen niet meer mogelijk is.

In opdracht van Alzheimer Nederland heeft ABF Research een prognose per gemeente gemaakt van het aantal mensen met dementie van 2020 tot 2050. In Midden-Delfland is volgens deze prognose een toename te zien van 320 in 2020 naar 830 in 2050. Dit kan gevolgen hebben voor het langer zelfstandig thuis wonen en het realiseren van nieuwe woonzorgvormen met extramurale capaciteiten.

In dit kader werken we lokaal en regionaal domeinoverstijgend samen aan het programma regionale aanpak ouderenzorg. Lokaal heeft gemeente Midden-Delfland met Wonen Midden-Delfland, Pieter van Foreest, Careyn en DSW zorgverzekeraar/zorgkantoor prestatieafspraken en uitgangspunten opgesteld om gezamenlijk te werken aan (nieuwe) woonzorgvormen voor kwetsbare ouderen. Hiertoe is afgelopen 10 maart 2022 bovengenoemde partijen een Intentieovereenkomst Wonen en Zorg ondertekend. Met het ondertekenen van de Intentieovereenkomst zetten we gezamenlijk een stap om ouderen met een toenemende complexe zorgvraag zo goed mogelijk te ondersteunen in hun woonzorgbehoefte in Midden-Delfland.

In Den Hoorn is het voornemen om De Hoornbloem te herontwikkelen naar een extramurale woonzorgvoorziening voor (kwetsbare) ouderen met een complexe zorgvraag. Met lokale zorgpartijen en woningbouwcorporatie is het voornemen om bestaande woonzorgcomplexen te vernieuwen en toekomstbestendig te maken voor zorg en ondersteuning aan (kwetsbare) ouderen.

2. Investeer in ontmoetingsplekken met activiteiten

We vinden het belangrijk dat mensen met dementie en hun mantelzorgers zo goed mogelijk en passend bij hun behoefte ondersteuning krijgen, zodat zij mee kunnen blijven doen in de Midden-Delflandse samenleving.

Mensen met dementie en hun mantelzorgers kunnen voor laagdrempelige dagactiviteiten en ontmoetingsmogelijkheden terecht in zowel Midden-Delfland als de DWO-regio. Zo kan men bijvoorbeeld terecht in het ontmoetingscentrum Singelhof, Dorpskamer in Den Hoorn, en Dagbesteding bij Boerderij Weidelicht. Tijdens de Wereld Alzheimerdag in 2022 hebben SWMD, Pieter van Foreest, Alzheimer DWO, Careyn, GGZ Delfland en Boerderij Weidelicht in samenwerking met de gemeente diverse activiteiten georganiseerd, van een lezing in de drie dorpen door GGZ Delfland over 'veranderend gedrag' tot het geven van informatie en tips over hoe we 'samen op pad' kunnen blijven gaan met mensen met dementie. Ook dit jaar worden er lokale activiteiten door bovengenoemde partijen georganiseerd.

3. Maak alle wijken dementievriendelijk

Op weg naar een dementievriendelijke gemeente zetten we ook waar het kan in op het toegankelijk en dementievriendelijk maken van de publieke buitenruimte. Door het uitvoeren van een schouw per dorpskern, kijken we het waar het mogelijk is om de buitenruimte aan te passen. Het schouwen hebben we gedaan in samenwerking met de Ouderenbonden, Alzheimer DWO, Wonen Midden-Delfland en een medewerker van Openbare Ruimte. Door de coronapandemie heeft het schouwen stil gelegen. Maar we zijn voornemens om het schouwen met de samenwerkingspartners weer op te pakken.
In een dementievriendelijke gemeenschap blijven mensen met dementie zo lang mogelijk betrokken bij de samenleving, blijven zij mee doen aan de dagelijkse activiteiten en behouden zij zoveel mogelijk hun gewoonten. Om dit mogelijk te maken en de bewustwording in de samenleving te vergroten besteden we ook aandacht aan de sociale omgeving. Dit doen we door:

- Het aan te bieden van laagdrempelige informatie over 'omgaan met dementie' aan bijvoorbeeld inwoners, verenigingen, en ondernemers. Hierbij maken we gebruik van de informatiefolders van Stichting Alzheimer. Deze folders zijn te vinden op diverse informatiepunten zoals in het gemeentehuis, bij welzijnsorganisatie SWMD, huisartsen, bibliotheek en ontmoetingscentra. Ook is er een Dementheek ingericht in de bibliotheek. Mensen met dementie, mantelzorgers, familie en vrienden van mensen met dementie kunnen hier terecht voor boeken, folders, DVD's, (voorlees)boeken en spelletjes.
- In te zetten op sporten en bewegen. De gemeente heeft in samenwerking met alle sportverenigingen en welzijnsorganisatie het Sportakkoord ondertekend. In dit Sportakkoord wordt ook aandacht besteedt aan mensen met een beperking en sporten.
- Vrijwilligers van SWMD regelmatig cursussen/trainingen aan te bieden bij het herkennen van signalen dan wel omgaan met mensen met dementie. Ook wordt door SWMD activiteiten en bijeenkomsten aangeboden.
- Medewerkers van het Klant Contact Centrum, het Maatschappelijk Team en Wmo consulenten scholing en trainingen te laten volgen, zodat zij signalen van dementie kunnen herkennen en er mee kunnen omgaan.
- Organisaties, bedrijven, verenigingen, inwoners en winkel- en horecapersoneel gratis de basistraining "GOED" en 'In je buurt' aan te bieden. Zo heeft Albert Heijn in Schipluiden zijn medewerkers een training laten volgen hoe om te gaan met mensen met dementie, zodat zij kunnen signaleren als bijvoorbeeld iemand elke dag dezelfde boodschappen koopt.
- Zorgaanbieders te informeren en hulpen in het huishouden te instrueren, zodat ook zij kunnen signaleren als een cliënt zich anders gedraagt dan dat zij gewend zijn. Zij kunnen deze signalen doorgeven aan hun eigen organisatie en de Toegang WMO.
- Mensen met dementie en mantelzorgers te informeren over 'wie is wie bij dementiezorg'. Zie linkjes: wie-is-wie-bij-dementie (2).pdf invuldocument-wie-is-wie (1).pdf

4. Ondersteun mantelzorgers in de zorg voor hun naaste met dementie

Mantelzorgers zijn onmisbaar in onze samenleving. Daarom waarderen wij onze mantelzorgers tijdens de jaarlijks terugkomende Dag van de mantelzorgers. Daarnaast bied Mantelzorg Midden-Delfland ondersteuning aan mantelzorgers. Mantelzorgers van alle leeftijden kunnen hier terecht met allerhande vragen. Mantelzorgers kunnen ook gebruik maken van respijtzorg. Pieter van Foreest bied voor de regio H5 respijtzorg/logeerzorg aan. Strandgoed Ter Heijde is zo'n dergelijke voorziening voor mantelzorgers en hun naaste in onze regio.

5. Neem je verantwoordelijkheid in het regionaal dementienetwerk

Het regionaal dementienetwerk is overgegaan in het programma Regionale Aanpak Ouderenzorg. Dementiezorg is een van de aandachtspunten is. Gemeente Midden-Delfland neemt deel in regionale overleggen van de H5[1] en DWO regio[2] en met zorgverzekeraar DSW. Lokaal zijn er structurele gesprekken met de wethouder Wmo en Alzheimer DWO als belangenbehartiger voor deze regio. Lokaal nemen we ook deel aan het geriatrienetwerk, zoals Ketenoverleg Dementie en Lokale alliantie kwetsbare ouderen.

---

[1] Delft, Westland, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland
[2] Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland

Beantwoording vraag B invullen dementiescan
De gemeente heeft in 2021 de dementiescan ingevuld. De dementiescan is tijdens een structureel overleg met Alzheimer DWO besproken. Uit de scan blijkt dat we goed op weg zijn, maar het kan altijd beter. Zie bijgevoegd de Dementiescan.

Beantwoording vraag C dementievriendelijke regio
Op het beleidsonderwerp dementiezorg volgen we een tweesporenbeleid. Enerzijds zijn we vanuit het programma Regionale Aanpak Ouderenzorg aangehaakt aan de pilot 'Sociale Benadering Dementie'. Deze pilot wordt uitgevoerd in de twee grootste gemeenten Delft en Westland. Met deze pilot willen we komen tot een verbetering van de kwaliteit van leven en ondersteuning aan mensen met dementie en hun naaste. Samen met ketenpartners zetten we ons in om dementie in de samenleving te normaliseren en te demedicaliseren. Sociale Benadering Dementie is dus kijken op een andere manier naar mensen met dementie, hun omgeving en sociale netwerk. Dus vanuit een bredere benadering in plaats vanuit een zorgbril.

En anderzijds maken we de beweging van regionaal naar lokaal. Ook omdat het gaat om Midden-Delflandse inwoners. Een aantal initiatieven hebben we reeds benoemd in voorgaande punten. Lokaal zetten we met name in om bewustwording te vergroten door het aanbieden van trainingen aan bijvoorbeeld gemeentemedewerkers. Welzijnsorganisatie SWMD voert voor de gemeente ook taken uit op het gebied van Ouderenbeleid.

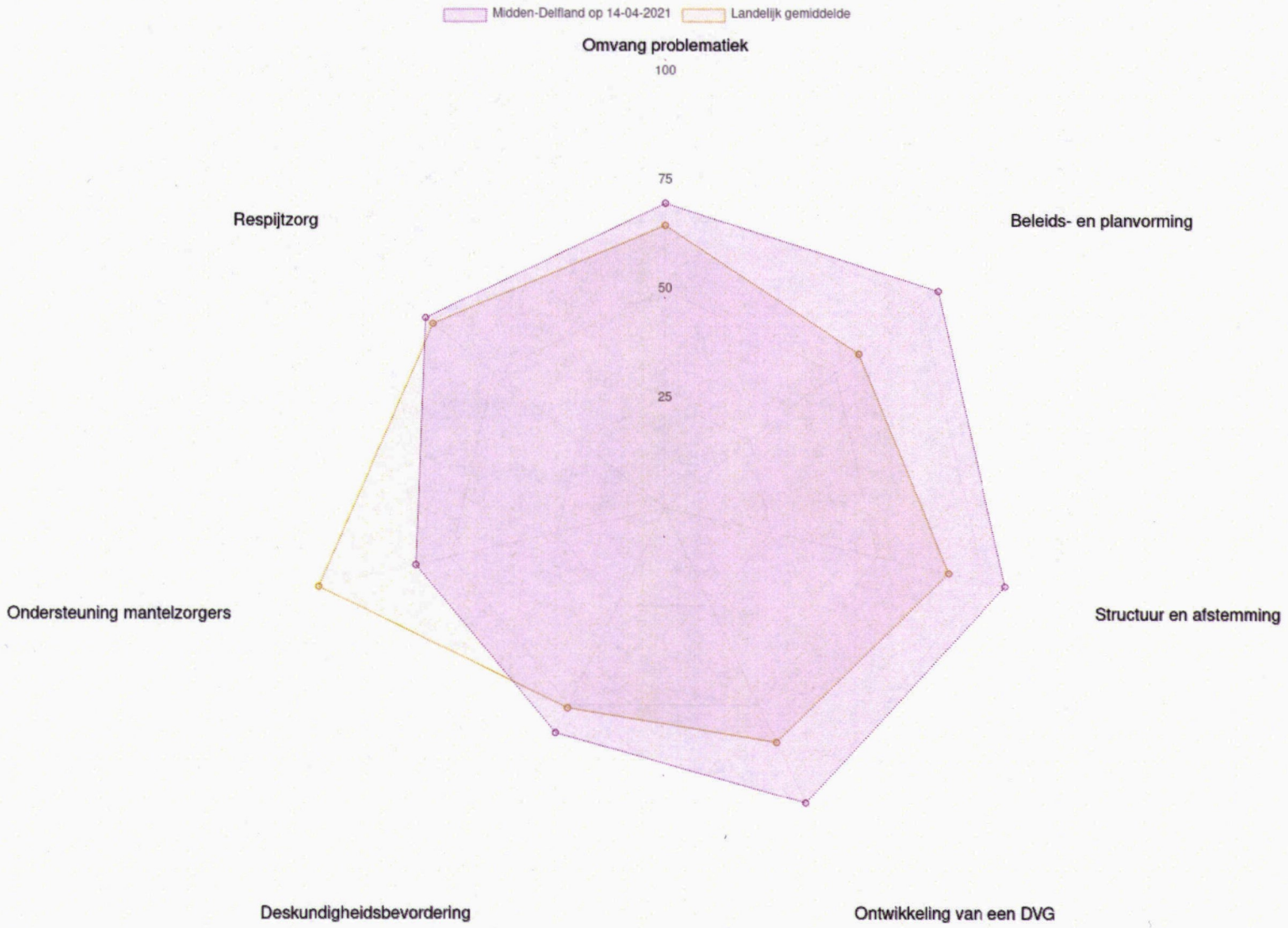
Tot slot
Wij vertrouwen er op uw raad voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester

Resultaten Dementiescan – gemeente Midden-Delfland

Dementiescan gemeente Midden-Delfland op 14-04-2021

Kennis omvang problematiek in de gemeente, inzet middelen		
Hoeveel inwoners van 65 jaar en ouder telt uw gemeente? [xxxx] inwoners	Gegevens bekend	3775
Hoeveel mensen met dementie zijn er op dit moment in uw gemeente? [xxxx] mensen met dementie	Gegevens bekend	320
Hoeveel zullen dat er volgens de prognose over vijf jaar zijn? [xxxx] mensen met dementie	Gegevens bekend	380
Welk deel van het Wmo budget is afgelopen jaar besteed aan mensen met dementie en hun mantelzorgers? [xxxx] euro Toelichting is onderdeel WMO budget	Globaal bekend	
Welk deel van het Wmo budget is komend jaar begroot voor mensen met dementie en hun mantelzorgers? [xxxx] euro	Niet bekend	
Beleids- en planvorming		
Er is specifiek beleid dat betrekking heeft op mensen met dementie Toelichting niet actueel en vaag plan op dit moment	In ontwikkeling	
Er is een beleidsplan en uitvoeringsplan over mensen met dementie Toelichting Er zijn afspraken met Welzijnsorganisatie die een plan hebben	Ja	
Het beleidsplan en uitvoeringsplan over mensen met dementie wordt jaarlijks geëvalueerd	Ja	
In het beleid verwarde personen is een aparte paragraaf voor mensen met dementie opgenomen	Ja	
Er is een netwerk voor dementie ingericht waar alle relevante partijen (waaronder de doelgroep mensen met dementie/mantelzorgers) aan deelnemen	In ontwikkeling	
Structuur en afstemming van hulp en ondersteuning		
De casemanager dementie is centraal aanspreekpunt in de wijk voor mensen met dementie en mantelzorgers	Ja	
De casemanager dementie maakt deel uit van het sociaal wijkteam / heeft regulier overleg met het sociaal wijkteam	Nee	
Het sociaal wijkteam verwijst mensen met dementie en mantelzorgers direct naar de casemanager dementie	Ja	
Er is één functionaris aangewezen die de situatie van de cliënt volgt en overzicht houdt over de inzet van hulp en ondersteuning	Ja	
Er is een cliëntvolgsysteem en het effect van interventies en verwijzingen wordt geëvalueerd	Ja	
Ontwikkeling van een Dementievriendelijke Gemeenschap		
Er is een informatiefolder voor burgers over het herkennen van en omgaan met dementie	Ja	
De folder wordt huis aan huis verspreid / is beschikbaar bij praktijkhouders, huisartsen, apotheek, bibliotheek en andere vindplaatsen	In ontwikkeling	

Er worden op structurele basis periodieke informatiebijeenkomsten voor burgers gehouden	Ja	
Er zijn afspraken met gesubsidieerde organisaties en verenigingen over het openstellen van activiteiten voor mensen met dementie	Ja	
Er is een aanmoedigingspremie of prestatiecontract ingesteld voor (ook commerciële) organisaties die hun activiteiten opstellen of openstellen voor mensen met dementie.	Nee	
Er zijn algemene activiteiten en dagbesteding (inclusief passend vervoer) waar ook mensen met dementie aan kunnen deelnemen, Hoeveel mensen met dementie nemen hier aan deel?	Ja	onbekend
Deskundigheidsbevordering professionals, publieke functies en vrijwilligers		
Er is scholing vereist voor medewerkers van de gemeente (loketmedewerkers, contactmedewerkers Wmo, medewerkers Wmo die de keukentafelgesprekken voeren)	Ja	
Er zijn eisen voor hulpverleners zoals Ambulancezorg, Brandweer en Politie, BOA, e.d. met betrekking tot de omgang met mensen met dementie	In ontwikkeling	
Er zijn cursussen vereist of gerealiseerd voor gecontracteerde hulpen huishoudelijke zorg Toelichting komt in de nieuwe aanbesteding	In ontwikkeling	
Professionals hebben toegang tot informatie en scholing over de inzet van technologie (zoals domotica en e-health) Toelichting gebruik website van Delft	In ontwikkeling	
Er zijn/worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor winkel- en horecapersoneel	In ontwikkeling	
Er zijn/worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor huismeesters en beheerders en personeel van publieke accommodaties Toelichting voorlichting via afd Alzheiemer	In ontwikkeling	
Er zijn/worden cursussen aangeboden aan organisaties voor vrijwilligers die veel met ouderen in contact komen Toelichting alleen via stichting welzijn nog niet bij ouderenbonden	In ontwikkeling	
Ondersteuning mantelzorgers		
Er is een steunpunt mantelzorg voor ondersteuning en advies t.b.v. mantelzorgers en hier is [xxxx] keer een beroep op gedaan	Ja	
Er is een structurele gelegenheid gecreëerd waar mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten (Alzheimer Café/ Trefpunt/Salon o.i.d.), ervaringen uitwisselen en informatie en ondersteuning kunnen krijgen. En hier is [xxxx] keer gebruik van gemaakt	Ja	
Mantelzorgers kunnen een beroep doen op ondersteuning bij het versterken van hun netwerk	Ja	
Mantelzorgers hebben toegang tot informatie en scholing over de omgang met mensen met dementie Toelichting alleen nu nog maar via de zorgorganisaties en het alzheimer café	In ontwikkeling	
De sociale kaart van dementiezorg en -ondersteuning is beschikbaar voor mantelzorgers	Nee	
Mantelzorgers hebben toegang tot informatie en scholing over technologie (o.a. domotica, e-health) Toelichting alleen eigen initiatief via internet	Nee	

Respijtzorg

Er worden algemene activiteiten en clubs georganiseerd waaraan mensen met dementie kunnen deelnemen en die als respijtzorg voor hun mantelzorgers kunnen gelden. Hoeveel mensen met dementie maken hiervan gebruik?	Ja	onbekend
Er zijn (deeltijd) mogelijkheden voor dag-/nacht opvang die mantelzorgers ontlasten. Hoeveel mensen met dementie maken hier gebruik van Toelichting strandgoed en bezoekdienst	Ja	onbekend
Er is voldoende en kwalitatief goed vervoer beschikbaar van en naar de respijtzorg voorziening Toelichting veel zelf regelen via regio taxio	In ontwikkeling	
Er zijn vrijwilligers beschikbaar /opgeleid die overdag kunnen worden ingezet bij mensen met dementie thuis. Toelichting bezoekdienst en stichting welzijn	Ja	
Er zijn vrijwilligers beschikbaar /opgeleid die gedurende de nachten kunnen worden ingezet bij mensen met dementie thuis, Hoeveel mensen met dementie maken hier gebruik van	Nee	